

եւ Տեր ձեզ ողորմեացի, առեկ»։ Այս եկեղեցին ու վանքը Շղթայակիր պատրիարքի օրով ալ կարեւոր նորոգութիւններ ունեցած են, ու վերջին երկրաշարժին ալ նորոգուեցան դարձեալ թէ՛ եկեղեցին և թէ՛ վանքը։

Չանց կ'ընենք յիշատակել վանքին այլ և այլ մասնակի նորոգութիւնները և յարդարումները։ Վանքը ունի միաբանութիւն մը և ժամարարներ, տեսուչ վարդապետ մը որ կը հսկէ եկեղեցական արարողութեանց ու վանքին մատակարարութեան. կանոնախն եպիսկոպոսի մը կը յանձնուէր նոյն պաշտօնը, Յունաց նման։ 1860է սկսեալ մինչեւ մեր օրերը տեսուչներու ցուցակը կազմուած է. իսկ նախորդները կանոնաւոր ցուցակ մը դժբախտաբար չեն ունեցած։ Վերեւ յիշեցինք լատին նշանաւոր գիտնական և մեկնիչ Յերոնիմոսը, որ Ս. Ծննդեան այրին մօտ վանք հաստատած էր, ինչպէս նաեւ ունէր դպրատուն մը կամ հանրաշարս մը, շինուած մարմարեայ սիւներու վրայ։ Լատին մատենագիրները ու մեր միաբանաց աւանդութիւնը կը վկայեն թէ նոյն համալսարանը կը գտնուէր մեր վանքի սեղանատան ներքեւ։ Յերոնիմոսի այդ համալսարանը 1706 թուականէն յառաջ եկեղեցիի վերածուած է և Ս. Երրորդութեան նուիրուած. Ռեմէլի Ս. Գէորգ եկեղեցիին մկրտութեան աւազանին մէջ երեք միատեսակ խաչքարեր կը գտնուին իրարու նման արձանագրութեամբ, որոնց մէկուն օրինակը կը դնենք հոս. «Կանգնեցաւ սուրբ խաչս քարեխօս առ Ասուած փառս հոգւոյ քաղեսչխոս ծառայիս Ասուծոյ Կեսարացի մհի. Դուկասի եւ ձեռոյցն, եղաւ ի սուրբ ձեռնոյն, Սուրբ Երրորդութիւնն, քվ. ՌՃԾԵ. (= 1706)»։ Վանուց 1733ին տպուած Յայամաւորքի մէկ յիշատակագրութենէն կը հասկցուի թէ աւազանին նորոգութեան ժամանակ Զէյթունցի Աթանաս վրդ. այս երեք խաչքարերը հանելով Բեթղեհէմի Սուրբ Երրորդութեան եկեղեցիէն (այժմ սեղանատուն) փոխադրած է Ռեմէլ։ Արծաթապատ աւետարանի մը վրայ կը գտնուի նաեւ հետեւեալ յիշատակարանը. «Յիշատակ է սբ. առեւստրսն մհի. Աստուածասուրիս եւ կողակցոյն Դոնիսիս եւ հանգուցեալ որդւոյն իւրոյ Աքրահանիս եւ առ. զարկիցն ևորս ի սբ. յեղլ. ի սբ. ձեռնոյ. սբ. Երրորդութիւն սաճարիս ի քվ. ՌՃԶԴ (= 1735)»։ Նոյն եկեղեցին յետոյ խափանուած ու հողով լեցուած էր։ Երկու երեք տարի յառաջ հողելոյս Դուրեան Ս. Պատրիարքի հրամանաւ լեցուած